

ЗДОРОВ'ЯФОРМУЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯМ ФІЗИЧНОГО КУЛЬТУРИ

Кійко Т. Б.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри біологічних основ
фізичного виховання, здоров'я і спорту
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Тараса Шевченка
м. Чернігів, Україна*

У сучасних умовах інтеграції України в полікультурне європейське та світове співтовариство та реформування освіти здоров'я підростаючого покоління розглядається не тільки як важливий соціальний та індивідуальний ресурс, а і як провідний показник прогресу суспільства [8; 10].

Одним із шляхів оновлення змісту освіти та узгодження його із сучасними потребами, інтеграцією до європейського і світового освітніх просторів є орієнтація навчальних програм на набуття ключових компетентностей та створення ефективних механізмів їх запровадження з метою покращення якості освіти [3; 6].

Вимоги до професійного рівня фахівців у галузі фізичної культури і спорту постійно зростають. Це обумовлюється необхідністю кваліфіковано здійснювати теоретичну і практичну діяльність на підставі базових знань та вмінь, а також сформованістю професійно значущих особистісних якостей студентів факультету фізичного виховання. Згідно освітньо-професійної програми середня освіта (Фізична культура), підготовка з циклу природничих дисциплін, що є її обов'язковими компонентами, таких як гігієна та основи здоров'я, анатомія, фізіологія спортивної активності, психологія, надає студентові знання особливостей розвитку дитини, а також вміння застосовувати широкий спектр методів і матеріалів для результативного впровадження здоров'яформуючих технологій в освітній процес.

В умовах реформування освіти, значна увага приділяється особливостям формування компетентностей фахівця, де здоров'язбережувальні компетенції займають важливе місце. Зокрема науковці наголошують на важливості здоров'яформуючих технологій. Особливість здоров'яформуючих технологій в тому, що вони передбачають цілеспрямовану оздоровчу, гуманістичну, особистісно-орієнтовану взаємодію вчителя та учня, викладача та студента,

спортсмена та тренера, що включає сукупність засобів, прийомів, методів, спрямованих на формування, збереження, зміцнення, відновлення здоров'я особистості [1].

Узагальнюючи науковий доробок дослідників, можемо виокремити такі важливі функції здоров'яформувальних технологій:

- формувальна (здійснюється на основі біологічних і соціальних закономірностей становлення особистості);
- діагностична (полягає в медико-психолого-педагогічному моніторингу стану здоров'я студентів);
- рефлексивна (полягає в аналізі та переосмисленні попереднього особистісного досвіду, у збереженні та примноженні здоров'я);
- інтегративна (об'єднує історичний досвід, наукові концепції і системи виховання щодо збереження здоров'я підростаючого покоління);
- виховна (факультативні заняття з набуття професійної компетентності студентами, позанавчальні заходи, освітні тренінги, участь у громадських проектах тощо) [2; 5; 7].

Зазначимо, що особливості підходів до організації навчальної практики майбутніх учителів фізичної культури зумовлені низкою специфічних ознак даного виду діяльності. Зокрема, особливість практики визначається широким спектром закладів, у яких може проходити практику студент, які належать до різних рівнів і типів, оскільки на відміну від інших педагогічних спеціальностей, вчитель фізичної культури повинен бути готовим до роботи з дітьми різного віку.

Також необхідність впровадження здоров'яформуючих технологій в процесі фізичного виховання дітей шкільного віку обумовлена високим рівнем захворюваності дітей. У віковій групі дітей шкільного віку реєструється найвища поширеність хвороб та починає накопичуватись хронічна патологія [7; 9].

Отже, застосування здоров'яформуючих технологій у професійній діяльності вчителя, тренера на наш погляд, сприятиме ефективному вирішенню педагогічних завдань та підвищить мотивацію до здорового способу життя всіх учасників освітнього процесу.

Література:

1. Анастасова О. Ю. Здоров'яформуючі технології в сучасному освітньому просторі. Актуальні проблеми збереження психологічного здоров'я підростаючого покоління: матеріали Всеукр. психол.-пед. Демиденківських читань. Бердянськ: БДПУ, 2013. С. 84–86.
2. Воскобойнікова Г.Л., Кійко Т.Б., Міненко А.О. Сучасні проблеми формування індивідуального здоров'я студентів у вищій педагогічній

освіті. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Чернігів : ЧНПУ, 2016. Вип. 139. Т. II. С. 20–24.

3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Дата звернення 11.11.2019)

4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (Дата звернення 10.11.2019).

5. Кійко Т.Б., Міненко А.О. Психолого-педагогічні засади організації удосконалення викладання медико-біологічних дисциплін у вищих навчальних закладах. Педагогічна теорія і практика: Зб. наук. праць К. : КиМУ. 2017. Вип. 1 (6). С. 218–233.

6. Проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020/розроблено Робочою групою під керівництвом Міністерства освіти і науки України URL: [http://mon.gov.ua/img/zstored/files/HE Reforms Strategy 11_11_2014.pdf](http://mon.gov.ua/img/zstored/files/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf) (Дата звернення 13.11.2019).

7. Шмалей С. В., Щербина Т. І. Реалізація здоров'яформувальної технології у процесі фізичного виховання учнівської молоді. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2015. Вип. 5(1). С. 276–280.

8. Protsenko U., Pantiuk T., Romanchuk O., Danylevych M. Improvement features of the Ukrainian physical education system. *Journal of Physical Education and Sport*. 2016. 16(1). P. 113–117.

9. Kashuba V.O., Goncharova N.N., Butenko H.O. Effectiveness of health tourism application as the basis of health related recreational technology in primary school pupils' physical education. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*. 2016. № 2. P. 19–25. doi:10.15561/18189172.2016.0203.

10. Lignes directrices pour des prestations de qualité dans l'enseignement supérieur transfrontalier. Paris, 2006. 24 p. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001433/143349f.pdf> (Дата звернення 10.11.2019).